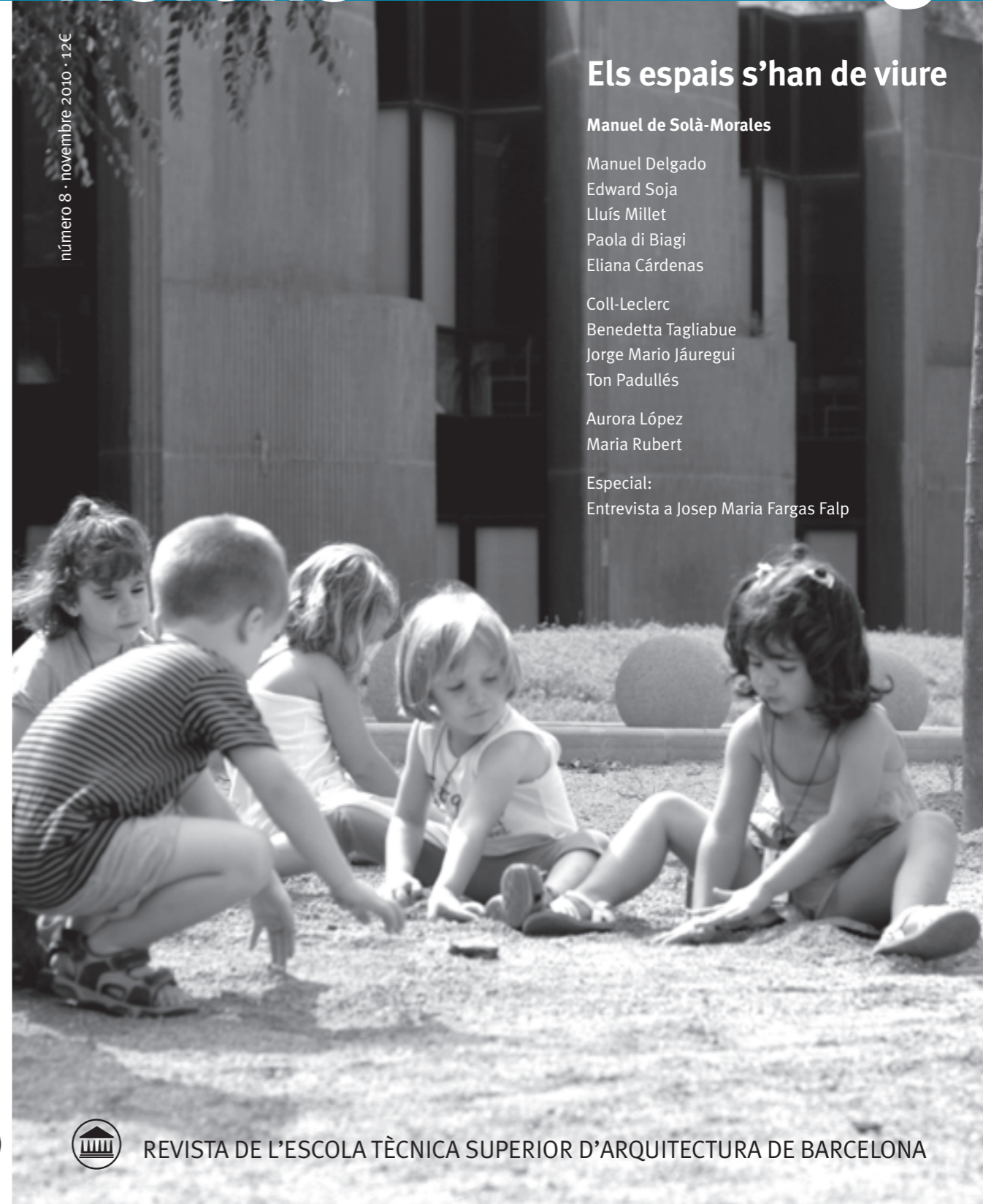

“Els espais s’han de viure, sentir com es tanquen al nostre voltant,
observar amb quina naturalitat ens guien d’un a l’altre.”

L'experiència de l'arquitectura. **Steen Eiler Rasmussen**

Els espais s’han de viure

Manuel de Solà-Morales

Manuel Delgado
Edward Soja
Lluís Millet
Paola di Biagi
Elia Cárdenas

Coll-Leclerc
Benedetta Tagliabue
Jorge Mario Jáuregui
Ton Padullés

Aurora López
Maria Rubert

Especial:
Entrevista a Josep Maria Fargas Falp

Viure l'arquitectura	3	editorial Ferran Sagarra - Zaida Muxí
La urbanitat de l'arquitectura	6	teoria Manuel de Solà-Morales
L'espai públic com a ideologia	28	review Manuel Delgado
<i>Space matters</i>	32	Edward Soja
Una gran oportunitat: aprofitada o perduda?	38	Lluís Millet
El Plan Ina-Casa, 1949-1963	44	Paola di Biagi
Cuba: 50 años de arquitectura	52	Eliana Cárdenas
La urbanidad de la arquitectura. Una lectura paralela	62	projectes Coll - Leclerc
Integrar les diferències	70	Benedetta Tagliabue
Articulando la ciudad dividida	80	Jorge Mario Jáuregui
PFC. Biblioteca i poliesportiu al Raval	88	Ton Padullés
22@: reciclatge del teixit industrial del Poble Nou	98	aula Maria Rubert
Más de 10 años de 22@	104	Aurora López
	110	+ visions Tallers, cursos, seminaris
	118	Concursos - premis
	120	Exposicions
	124	Conferències - presentacions
	126	Llibres
	134	Espais ETSAB
Entrevista a Josep Maria Fargas Falp	136	especial trajectòries David H. Falagán

“Los espacios, al ampliarse, se comprometían a revelar poco a poco lo que en aquellos años, en aquella infancia, iba a ser el presentimiento del confort. Y nada lo implicaba tanto como la presencia de la luz, la invasión del sol bañando todos los rincones, y la presencia de la naturaleza. Porque en aquellas aceras tan holgadas cabían árboles y parterres, subordinados a su vez a una ordenación cuyo rigor acababa por abrumarme, de manera que al trasladarme hacia las ordenadas calles del Ensanche sabía que aquella cuadrícula era para mí un país de tránsito. Y sólo al regresar a mis calles enmarañadas me sentía inmerso en un espacio propio y, por lo tanto, tranquilizador y seguro.”

El Peso de la Paja, Terenci Moix

Viure l'arquitectura

Els espais s'han de viure, cal sentir com es tanquen al nostre voltant, observar amb quina naturalitat ens guien d'un a l'altre.

La ciutat i els edificis són contenidors que fan possible la riquesa i la profunditat de les nostres vivències o, pel contrari, les dificulten.

Si com a arquitectes tenim l'oportunitat de pensar l'arquitectura i la ciutat, i de projectar-les “des del paper”, no podem obviar experimentar els espais formalitzats i construïts, i comprovar com ens condicionen i ens obren possibilitats perceptives i d'ús. No hauríem d'oblidar que altres persones tenen les seves pròpies experiències i necessitats, que es confronten amb l'espai pensat, projectat i executat pels arquitectes.

Viure els espais, habitar, no és un acte neutral ni genèric. Per això hem escollit com a portada una fotografia de la nostra escola. Un espai arquitectònic que ens és molt familiar però, aquest cop, habitat per altres: nens i nenes. No solament els veiem a ells sinó que mirem des de la seva alçada, fet que ens ensenya altres relacions amb l'espai, proporcions, usos i interessos diferents als nostres, els dels adults.

L'arquitectura és per viure-la i, com que el subjecte d'aquest viure és divers, el projecte ha de considerar el màxim nombre d'experiències possibles.

Ferran Sagarra - Zaida Muxí

“Urbana libertad

Si hubiera en tu canción más piedad

Tendría un cielo”

La urbanitat de l'arquitectura

Manuel de Solà-Morales

Canción de mi ciudad, Germán Correa

“La ciudad es de goma lisa y negra,
pero con boquetes de olor a vaquería,
y a almacenes de grano y a madera mojada,
y a guarnicionería, y a achicoria, y a esparto.”

Aviso (Tranquilamente hablando), Gabriel Celaya

Manuel Delgado. *L'espai públic com a ideologia*

PER CARLES BAIGES

Space matters. El urbanismo crítico de Edward Soja

PER PABLO ELINBAUM

Lluís Millet. *Una gran oportunitat: aprofitada o perduda?*

PER ROSER CASANOVAS

Paola di Biaggi. *El Plan Ina-Casa, 1949-1963*

PER CELIA MARÍN

Eliana Cárdenas. *Cuba: 50 años de arquitectura*

PER ALEXIS C. MÉNDEZ I JOAN PUEBLA

“Lo que construyamos será siempre expresivo; cuando no nos hable, por hermetismo o por descuido, se expresa por una ausencia que no tiene la dignidad del silencio. De esa ausencia y del salvajismo y grosería que ocupa el lugar que nuestro descuido ha dejado vacío, está enferma la sociedad moderna.”

Eladio Dieste

La urbanidad de la arquitectura. Una lectura paralela
Jaime Coll i Judith Leclerc

Integrar les diferències
Benedetta Tagliabue

Articulando la ciudad dividida
Jorge Mario Jáuregui

PFC. Biblioteca i poliesportiu al Raval
Ton Padullés

“Es delia per desaparèixer del seu món, volia deixar la ciutat, una ciutat carregada de boires i de grisalla, bruta, de sostre baix, humida i macilenta. Abandonar els seus, una trista processó de fracassats inconscients, deixar les cases fosques de l'eixample, les galeries que no tenien cap altre horitzó que la rònega fàbria dels patis eixamplaris, cap altre repeu que els magatzems de cotó i de filats, oblidar la uniformitat dels carrers, les pudors dels celoberts. Era una ciutat, la seva , tancada per totes bandes amb un invisible filferat.”

Ramona, adéu, Montserrat Roig

Tallers, cursos, seminaris

Concursos - premis

Exposicions

Conferències - presentacions

Llibres

Espais ETSAB

“L’olor de carn, de peix, de flors i de verdures es barrejava i, encara que no hagués tingut ulls, de seguida hauria endevinat que m’acostava a la plaça de vendre. Sortia del meu carrer, i travessava el carrer gran, amb tramvies amunt i avall, grocs, amb campaneta. Amb el conductor i el cobrador amb vestit ratllat de ratlles fines que tot plegat feia gris. El sol venia de la banda del Passeig de Gràcia i iplaf! Per entre els rengles de les cases queia sobre l’empedrat, damunt de la gent, damunt de les lloses dels balcons.”

La plaça del Diamant, Mercè Rodoreda

22@: Reciclatge del teixit industrial del Poble Nou
Aurora López

Más de 10 años de 22@
María Rubert

visions 1
**HABITAR SIGNIFICA
DEJAR HUELLAS**

Teoria
Karsten Harris / Janet Carsten

Review
Iñaki Ábalos / Carlos Ferrater
Diana Cabeza / Adriaan Geuze
i Josep Antoni Llinàs

PFC
Helio Piñón / Francesc Pla /
Eva M. Gómez

+Visions
Activitats culturals de l'ETSAB

Especial CINE
José Luis Guerín

Desplegable
Clorindo Testa

FORMAT: 18x24 cm
IDIOMA: Català / Castellano
NÚMERO DE PÀGINES: 110
ISBN: 84-8301-717-2

visions 2
**EL HORIZONTE ES UN
RECTÁNGULO**

Teoria
Jean J. Wunenburger / Javier
Maderuelo / Josep Ramoneda

Review
Javier García Solera / Anna Mir /
Michel Corajoud / Luigi Snozzi /
Manuel Brullet / Iñaki Alday i
Margarita Jover-Biboum

PFC
Manuel Ribas Piera / Comissió
Eva M. d'avaluació del PFC

+Visions
Activitats culturals de l'ETSAB

Especial CHILE
Ciudad Abierta / Juan Borchers /
José Cruz Valle / Alejandro Aravena /
Elemental Chile

Desplegable
PFC Paisatge

FORMAT: 18x24 cm
IDIOMA: Català / Castellano
NÚMERO DE PÀGINES: 106
ISBN: 84-8301-753-9

visions 3
**EL MUNDO ES
INFINITAMENTE
CAVERNOSO**

Teoria
Manuel Asensi / Chris Dercon

Review
Alejandro Zaera / Carme Pinós /
Jaume Blancafort i Patricia Reus /
João Gomes da Silva / Josep Miàs

PFC
Enric Miralles i Marcià
Codinachs / Roger Páez y Urtzi
Grau / Eugènia Vidal i Pere Buil /
Aula PFC: Alfons Soldevila

+Visions
Activitats culturals de l'ETSAB
Revisions
Clorindo Testa / Walter Benjamin

Especial
Publicacions ETSAB

Desplegable
Aula PFC

FORMAT: 18x24 cm
IDIOMA: Català / Castellano
NÚMERO DE PÀGINES: 114
ISBN: 84-608-0162-4

visions 4
**PONER EN RELACIÓ
LA TÉCNICA CON LOS
HOMBRES**

Teoria
Juhani Pallasmaa

Review
Eduardo Arroyo / Mario
Roberto Álvarez / Paulo Mendes
da Rocha / João Álvarez Rocha /
Tussen Ruimte / Helio Piñón,
Nicanor García

PFC
Albert Casals / César Tarancón
Jan Güell / Carmela Torró

+Visions
Activitats culturals de l'ETSAB

Especial trajectòries
Francisco J. Barba Corsini

Desplegable
Torre Agbar, Jean Nouvel

FORMAT: 18x24 cm
IDIOMA: Català / Castellano
NÚMERO DE PÀGINES: 116
ISBN: 84-608-0334-1

visions 5
**LA CIUDAD
ES EXPERIMENTAR
LAS DIFERENCIAS**

Teoria
André Corboz

Projectes
Maria Rubert / Santiago
Cirugeda / Núria Solsona i
Txema Sánchez / Joan
Busquets / Manuel de Solà
Morales

Aula
Miquel Domingo / Josep
Parcerisa / Tat Bonvehí /
Ariadna Perich / Patricia
Meneses

+Visions
Activitats culturals de l'ETSAB

Especial trajectòries
Manuel Ribas Piera

FORMAT: 18x24 cm
IDIOMA: Català / Castellano
NÚMERO DE PÀGINES: 152
ISBN: 84-608-0441-0
ISBN: 978-84-603-044-3

visions 6
**VER ES SUMERGIRSE
EN EL MUNDO**

Teoria
Carlos Martí / María Bolaños /
Antonio Santos

Projectes
Richard Murphy / Angelo Bucci /
Fernando Menis / Diana Agrest
i Mario Gandelsonas / Josep
Lluís Mateo

Aula
Antoni Ramon Graells / Ingrid
Schild / Josep Cayuelas /
Elisabet Castells

+Visions
Activitats culturals de l'ETSAB

Especial trajectòries
Francesc Mitjans

FORMAT: 18x24 cm
IDIOMA: Català / Castellano
NÚMERO DE PÀGINES: 178
ISBN: 84-608-0581-6

visions 7
**LO PEQUEÑO
ES HERMOSO**

Teoria
Dominique Gauzin-Müller /
Ezequiel Usón / Jordi Franquesa

Review
Joan Sabaté / Gianni Scudo /
Sergio Fajardo / Alejandro
Echeverri / Eva Morales /
Miloon Kothari

Projectes
Alfons Soldevila / Sandra
Bestraten / Eva Prats

Aula
Rafael Serra / Jocelyne de
Botton

Especial
Carlos Martí amb dibuixos de
Montse Ribas

FORMAT: 18x24 cm
IDIOMA: Català / Castellano
NÚMERO DE PÀGINES: 165
ISBN: 978-84-608-1040-7

visions 8

Primera edició: novembre 2010

© dels autors, 2010.

© Edicions ETSAB, 2010.

Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona
Avinguda Diagonal 649, 1er pis
08028 Barcelona

Tel. +34 93 401 64 13
correu electrònic: publicacions.etsab@upc.edu

visions virtual: www.etsab.upc.es

Impremta: Plan B

Dipòsit legal:

ISBN: x

Queden estrictament prohibides, sense la autorització escrita dels titulars del copyright, sota les sancions establertes en les lleis, la reproducció total o parcial d'aquesta obra per qualsevol mitjà o procediment, compresos la reprografia i el tractament informàtic, i la distribució d'exemplars mitjançant lloguer o préstec públic.

Per sol·licitar números anteriors dirigiu-vos a Edicions ETSAB

Foto de la portada: Carles Baiges

Foto de l'editorial: Santi Facet

